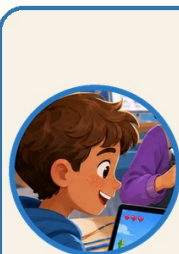

**DIGITALNI
STVARAOCI
KURIKULUM ZA ŠKOLU**

AI, programiranje, igre i digitalno stvaralaštvo za decu

LUKA

voli igre i
logiku

MILA

voli priče i
dizajn

BOTIĆ

postavlja
prava pitanja

UZRAS

Preporučeno 10-14 godina; moguća adaptacija za 9-15.

FORMAT

16 susreta × 90 minuta, jednom nedeljno.

GRUPA

Uživo do 5 učenika; online 20-30.
Osnovna i PRO staza u istom času.

Program za decu 10-14 godina - uživo u Nišu ili online

Jedan kurikulum - uživo i online

Ažuriranje usklađuje dokument sa javno predstavljenim programom. Teme, ishodi, projekti i alati nisu promenjeni.

UŽIVO

Lokacija: Niš.
Grupa: do 5 učenika.
Format: 16 susreta po 90 minuta.
Naglasak: individualna pažnja, timske uloge, rad u učionici i neposredna povratna informacija.

ONLINE

Dostupno iz cele Srbije.
Grupa: 20-30 učenika.
Format: 16 susreta po 90 minuta.
Naglasak: vođene demonstracije, samostalni rad, timske sobe i digitalni portfolio.

ZAJEDNIČKA OSNOVA

● Uzrast

Preporučeno 10-14 godina; bez prethodnog znanja programiranja.

● Metod

Misli - Pitaj - Napravi - Proveri - Objasni.

● Alati

Scratch, Teachable Machine, Machine Learning for Kids, MIT App Inventor, Google AI Quests i papirni prototipi.

● Rezultat

Portfolio, testirani projekti, završni Future Kids projekat i Demo dan.

● Bezbednost

Privatnost, dozvole, provera AI odgovora i ljudski nadzor važe u oba formata.

Četiri oblasti i 16 susreta

Program na sajtu i ovaj kurikulum koriste iste ishode i projekte.

1-4**Od ideje do algoritma**

Scratch osnove, algoritam, automatizacija i prvi AI ogled

5-8**Podaci i AI detektivi**

Primeri, oznake, trening, test, greške i lokalni izazov

9-12**Priče, igre i kreativnost**

Provera AI predloga, grananje, igre i pametni protivnik

13-16**Aplikacija i završni projekat**

MIT App Inventor, privatnost, Future Kids sprint i Demo dan

Lokalni projekti mogu koristiti primer iz Niša ili druge sredine učenika. Lokacija je kontekst za istraživanje, a ne ograničenje programa.

PROGRAM NA JEDNOJ STRANI

Jedan kurikulum koji privlači početnike, kreativce i decu koja vole igre

Digitalni stvaraoci je praktičan program u kojem dete ne uči samo da koristi gotov AI alat. Učenik razume osnovne ideje, programira u Scratch-u, trenira jednostavne modele, pravi priču, igru i prototip aplikacije, proverava informacije i završava kurs timskim projektom.

GLAVNO OBEĆANJE

Dete završava kurs sa portfolioom projekata koje ume da objasni, testira i poboljša.

METOD

Misli – Pitaj – Napravi – Proveri
– Objasni.

ALATI

Scratch, Teachable Machine, Machine Learning for Kids, Google AI Quests, MIT App Inventor i papirni prototipi.

Šta polaznik pravi

- digitalni pasoš i prvu Scratch animaciju
- robot u lavirintu i algoritam sa uslovima
- AI klasifikator slike povezan sa Scratch igrom
- tekstualni školski pomoćnik u PRO stazi
- interaktivnu priču sa izborima i završecima
- igru sa bodovima, pravilima i „pametnim“ protivnikom
- prototip korisne mobilne aplikacije
- završni Future Kids projekat i prezentaciju

Šta je rezultat za školu

Jedan standardizovan program mogu da vode jedan glavni i jedan rezervni/asistentski predavač. Svaka lekcija ima osnovnu stazu za početnika, PRO izazov za naprednije dete, dokaz za portfolio i rezervnu aktivnost bez interneta.

ZA KOGA JE PROGRAM

Jasna ciljna grupa i kriterijumi upisa

Primarna ciljna grupa

10-14 GODINA

Najbolji početni segment: dovoljno samostalni za računar, a i dalje motivisani projektima, igrama i pričama.

BEZ PREDZNANJA

Nije potrebno prethodno programiranje. Potrebna je osnovna upotreba miša, tastature i pregledača.

RAZLIČITA INTERESOVANJA

Program je namenjen deci koja vole igre, crtanje, priče, tehnologiju, eksperimente ili rešavanje problema.

Program posebno odgovara detetu koje...

- radoznalo pita kako rade igre, aplikacije i AI
- želi da napravi nešto svoje, ali ne zna odakle da počne
- voli kreativne zadatke više od učenja definicija napamet
- ima ideje, ali mu treba struktura da ih pretvori u projekat
- želi sigurnije i pametnije da koristi generativni AI
- dobro reaguje na malu grupu i individualnu pažnju

Adaptacija uzrasta

Grupa	Naglasak	Prilagođavanje
9-11	vizuelni zadaci, priče i kratke igre	više rada u paru, manje teksta, predavač vodi AI demonstracije
12-14	modeli, testiranje, aplikacije i samostalne odluke	više PRO zadataka, složenije promenljive i argumentovanje
14-15 PRO	projekat i portfolio	dodatni Scratch/Python ili App Inventor izazovi, uz procenu spremnosti

BENEFITI ZA UČESNIKE KURSA

Znanja, veštine i samopouzdanje koje ostaju posle kursa

RAČUNARSKO RAZMIŠLJANJE

Razlaganje problema na korake, uslovi, ponavljanja, promenljive i sistematsko pronalaženje grešaka.

KREATIVNOST I AUTORSTVO

Pretvaranje ideje u priču, igru ili aplikaciju, uz jasne autorske odluke i pošteno navođenje AI pomoći.

DIGITALNA BEZBEDNOST

Privatnost, dozvole, bezbedna upotreba kamere/mikrofona i prepoznavanje manipulativnog ponašanja AI sistema.

STVARNI PROBLEMI I PORTFOLIO

Projekti povezani sa školom i zajednicom, uz kanvas problema, test tabele, greške i poboljšanja.

AI I PODACI

Razumevanje pravila i modela, prikupljanje primera, trening, test, greške, pristrasnost i ljudski nadzor.

KRITIČKO MIŠLJENJE

Provera tvrdnji, prepoznavanje uverljive netačnosti i razlikovanje predloga, procene i činjenice.

TIMSKI RAD I KOMUNIKACIJA

Uloge u timu, vršnjačka povratna informacija, argumentovanje odluke i kratka prezentacija.

SAMOPOUZDANJE I NAVIKE UČENJA

Dete uči da prvo pokuša, traži nagoveštaj, proveriti rezultat i objasni znanje svojim rečima.

Šta polaznik može da kaže na kraju

„Mogu da objasnim kako model uči iz primera, napravim igru ili prototip, testiram ga na novom korisniku, pronađem grešku i kažem kako bih napravio bolju verziju.“

VREDNOST ZA RODITELJE I SARADNIKE

Zašto program nije samo još vremena pred ekranom

VIDLJIV NAPREDAK

Roditelj dobija projekte i objašnjenja, a ne samo ocenu ili sertifikat.

MALA GRUPA

Najviše petoro dece omogućava pomoć, povratnu informaciju i praćenje svakog učenika.

BEZBEDAN OKVIR

Nalozi, privatnost, kamera, mikrofoni i deljenje projekata imaju jasna pravila.

SAVREMENA PISMENOST

Program spaja programiranje, AI, proveru informacija, kreativnost i odgovornost.

Roditelj vidi sledeće dokaze

- kratak portfolio posle svakog modula
- jednu odluku koju je dete samostalno donelo
- jednu grešku koju je pronašlo i popravilo
- test sa novim primerom ili korisnikom
- završnu prezentaciju projekta od tri minuta

Korist za saradnike i predavače

- standardizovan ciklus časa smanjuje razlike između predavača
- knjiga sadrži teoriju, osnovnu i PRO stazu, radne listove i rubrike
- projekti koriste besplatne ili besplatno dostupne obrazovne alate
- offline rezervne aktivnosti omogućavaju nastavak rada kada tehnika zakaže
- kurikulum se lako predstavlja roditeljima kroz konkretne ishode i portfolio

Realno očekivanje

Program ne obećava da dete posle četiri meseca postaje programer ili AI inženjer. Cilj je čvrsta osnova: radoznalost, logika, bezbedno korišćenje alata i iskustvo da se ideja pretvori u funkcionalan projekat.

ISHODI UČENJA

Šta učenik zna, ume i pokazuje

1. RAZUME

razliku između algoritma, automatizacije, mašinskog učenja i generativnog AI-ja; ulogu podataka, oznake, treninga i testa; zašto model može da pogreši.

2. PRAVI

Scratch animaciju, interaktivnu priču i igru; jednostavan model slike ili teksta; prototip aplikacije u blokovima.

3. TESTIRA

novim primerima, tabelom grešaka, vršnjačkim testom i korisničkom povratnom informacijom; poredi verzije istim kriterijumima.

4. KORISTI AI MUDRO

traži nagoveštaj umesto gotovog rešenja, pravi sopstveni pokušaj, proverava važnu tvrdnju, preradi predlog i bez gledanja objašnjava šta je naučio.

5. ŠTITI KORISNIKA

ne unosi privatne podatke, traži dozvolu, ume da zaustavi sistem i zna kada je potreban čovek.

6. PREDSTAVLJA

problem, korisnika, prototip, dokaz testa, grešku, izmenu i sledeći korak u kratkoj prezentaciji.

OD PODATAKA DO AI PROJEKTA

Treniraj model, poveži ga sa Scratch-om i napravi nešto što radi

10 MIN

MISLI

Uvodni problem i samostalan prvi pokušaj.

15-20 MIN

PITAJ

Teorija, vođeni primer i nagoveštaj - ne gotovo rešenje.

40 MIN

NAPRAVI

Projektna laboratorija i autorska odluka.

10-15 MIN

PROVERI

Novi primer, korisnik, test tabela ili pouzdan izvor.

10 MIN

OBJASNI

Prezentacija bez čitanja i dokaz u portfoliju.

Uloge u timu

- Navigator čita korake i pazi na cilj.
- Graditelj radi na projektu.
- Tester priprema nove primere i beleži greške.
- Dizajner brine o jasnoći i korisniku.
- Reporter čuva dokaz i predstavlja rezultat.
- Čuvar podataka proverava privatnost i dozvole; uloga se rotira.

Osnovna i PRO staza

Osnovna staza omogućava početniku da završi funkcionalan projekat i objasni jednu važnu ideju. PRO staza produbljuje isti cilj - dodaje promenljivu, treću kategoriju, test tabelu, složenije grananje ili integraciju modela - bez odvajanja grupe na dva kurikuluma.

ALATI, NALOZI I BEZBEDNOST

Besplatna osnova i jasna pravila

Alat	Uloga u kursu	Organizaciona napomena
Scratch	igre, animacije, priče i logika u blokovima	može i offline; pripremiti starter projekte
Teachable Machine	brza demonstracija slike, zvuka i poze	kratki ogledi; ne čuvati privatne snimke
Machine Learning for Kids	podaci, trening, test i Scratch integracija	pilotirati naloge/čuvanje; pripremiti offline stazu
MIT App Inventor	prototip mobilne aplikacije	predavač priprema naloge/test uređaj
AI četbot	demonstracija učenja, ideja i provere	za mlađe učenike vodi predavač; bez privatnih podataka
Papir i kartice	algoritmi, podaci, testovi i prototipi	obavezna rezervna staza
Google AI Quests	vođena AI istraživačka avantura i realni problemi	za uzrast 11-14; mlađi rade u paru; pripremiti prevod ili papirnu studiju slučaja

Pet pravila škole

1. Ne unosimo puno ime, adresu, telefon, lozinke, naziv odeljenja ili privatne fotografije.
2. Kamera i mikrofoni koriste se samo uz dozvolu i za jasan zadatak.
3. AI odgovor, procena modela i internet izvor mogu da pogreše - proveravamo.
4. Važna, uznemirujuća ili nejasna situacija odmah se predaje odrasloj osobi.
5. AI predlog menjamo i dopunjujemo; ne predajemo tuđi ili generisani rad kao svoj.

MAPA PROGRAMA

16 susreta × 90 minuta

#	Tema	Ključna ideja	Glavni rezultat
1	Postani digitalni stvaralac	ideja, korisnik, prototip	Scratch digitalni pasoš
2	Kako računar prati korake	algoritam, redosled, uslov, debug	robot u lavirintu
3	AI ili automatizacija?	pravila naspram modela	pametni ranac budućnosti
4	Kako AI vidi svet	senzori, pikseli, procena	Teachable Machine ogled
5	Kako mašina uči	podaci, oznake, kategorije	Čudovište detektiv
6	Kako model greši	test skup, tačnost, pristrasnost	laboratorija grešaka
7	Model postaje projekat	Machine Learning for Kids + Scratch	AI igra / klasifikator
8	AI istraživač u stvarnom svetu	AI Quests, kvalitet podataka, ljudska procena i lokalni problem	istraživački dnevnik + kanvas lokalnog izazova
9	Generativni AI za učenje i kreativnost	jasan zahtev, nagoveštaj, autorstvo i provera	AI trener + autorska kartica + proverena tvrdnja
10	Interaktivna priča	grananje, stanje, izbor	priča sa dva puta
11	Napravi igru	cilj, petlja, bodovi, povratna informacija	Sakupljač zvezda
12	Pravila ili model?	poređenje pristupa	dve verzije protivnika
13	Aplikacija koja pomaže	korisnik, wireframe, tok, pristupačnost	školski pomoćnik
14	AI, ljudi i odgovornost	privatnost, rizik, ljudski nadzor	bezbednosni plan
15	Future Kids projektni sprint	MVP, tim, test i iteracija	završni projekat v1
16	Demo dan	prezentacija, refleksija i portfolio	projekat v2 + diploma

DETALJNI PLAN: SUSRETI 1-2

Ishod, alat, projekat, tok i PRO staza

SUSRET 1: Postani digitalni stvaralac

ISHOD: Učenik razlikuje ideju, korisnika i prototip.

ALATI: Papir + Scratch

GLAVNI PROJEKAT: Digitalni pasoš bez privatnih podataka.

TOK: mapa interesovanja → avatar i nadimak → dva interaktivna izbora → vršnjački test

PRO IZAZOV: Dodaj mini-kviz sa tri pitanja.

SUSRET 2: Kako računar prati korake

ISHOD: Učenik piše i debug-uje precizan algoritam.

ALATI: Papir + Scratch

GLAVNI PROJEKAT: Robot u lavirintu.

TOK: čovek-robot bez računara → redosled i ponavljanje → Scratch kretanje → test drugog učenika

PRO IZAZOV: Dodaj prepreku i uslov za povratak.

DETALJNI PLAN: SUSRETI 3-4

Ishod, alat, projekat, tok i PRO staza

SUSRET 3: AI ili automatizacija?

ISHOD: Učenik razlikuje fiksno pravilo od učenja iz primera.

ALATI: Kartice + Scratch

GLAVNI PROJEKAT: Pametni ranac budućnosti.

TOK: kartice AI / nije AI → tri fiksna pravila → jedna AI funkcija → podaci i moguća greška

PRO IZAZOV: Dodaj dugme za isključivanje AI funkcije.

SUSRET 4: Kako AI vidi svet

ISHOD: Učenik razume senzor, ulaz i procenu.

ALATI: Teachable Machine

GLAVNI PROJEKAT: AI kapija pokreta.

TOK: dve bezbedne poze → raznovrsni snimci → test novim učenikom → promena ugla i svetla

PRO IZAZOV: Dodaj treću klasu „nijedna“.

DETALJNI PLAN: SUSRETI 5-6

Ishod, alat, projekat, tok i PRO staza

SUSRET 5: Kako mašina uči

ISHOD: Učenik pravi kategorije i raznovrsne podatke.

ALATI: Machine Learning for Kids

GLAVNI PROJEKAT: Čudovište detektiv - model v1.

TOK: dve kategorije → trening i sačuvani test crteži → prvi model → beleženje grešaka

PRO IZAZOV: Namerno neuravnoteži skup i objasni posledicu.

SUSRET 6: Kako model greši

ISHOD: Učenik testira posebno po kategorijama i menja podatke.

ALATI: ML for Kids + tabela

GLAVNI PROJEKAT: Laboratorija grešaka - model v2.

TOK: isti test pre i posle izmene → tačnost po kategoriji → obrazac grešaka → pravilo „nisam siguran“

PRO IZAZOV: Napravi jednostavnu matricu grešaka.

DETALJNI PLAN: SUSRETI 7-8

Ishod, alat, projekat, tok i PRO staza

SUSRET 7: Model postaje projekat

ISHOD: Učenik povezuje procenu modela sa Scratch radnjom.

ALATI: ML for Kids + Scratch

GLAVNI PROJEKAT: AI klasifikator u igri.

TOK: starter Scratch fajl → kategorija pokreće scenu → bodovi ili povratna informacija → dugme za prijavu greške

PRO IZAZOV: Dodaj objašnjenje kako je model učen.

SUSRET 8: AI istraživač u stvarnom svetu

ISHOD: Učenik povezuje stvarni problem, izbor podataka, model, test, posledice greške i ljudski nadzor.

ALATI: Google AI Quests ili nastavnički vođena studija slučaja + kartice

GLAVNI PROJEKAT: Istraživački dnevnik i kanvas „AI za lokalnu zajednicu / Niš“.

TOK: početna hipoteza → vođena misija → dnevnik tri odluke → poređenje timova → izbor lokalnog problema → podatak, rizik i čovek koji preuzima

PRO IZAZOV: Napravi papirni ili Scratch prototip jednog dela lokalnog rešenja.

DETALJNI PLAN: SUSRETI 9-10

Ishod, alat, projekat, tok i PRO staza

SUSRET 9: Generativni AI za učenje i kreativnost

ISHOD: Učenik primenjuje pravilo Misli - Pitaj - Napravi - Proveri - Objasni i razlikuje pomoć od prečice.

ALATI: Kartice + vođena demonstracija predavača; AI četbot nije obavezan

GLAVNI PROJEKAT: AI trener, autorska kartica i jedna proverena tvrdnja.

TOK: samostalan pokušaj → zahtev za nagoveštaj → objašnjenje svojim rečima → oluja ideja → najmanje tri autorske izmene → provera jedne važne tvrdnje

PRO IZAZOV: Napravi mini-kviz i transparentnu belešku o ulozi AI-ja.

SUSRET 10: Interaktivna priča

ISHOD: Učenik koristi grananje, scene i stanje.

ALATI: Scratch

GLAVNI PROJEKAT: Priča sa dva puta.

TOK: mapa grana → dva izbora → dva završetka → test svih puteva

PRO IZAZOV: Promenljiva pamti raniju odluku.

DETALJNI PLAN: SUSRETI 11-12

Ishod, alat, projekat, tok i PRO staza

SUSRET 11: Napravi igru

ISHOD: Učenik dizajnira cilj, petlju i povratnu informaciju.

ALATI: Scratch

GLAVNI PROJEKAT: Sakupljač zvezda.

TOK: kontrole → bodovi → prepreka ili vreme → test težine sa dva učenika

PRO IZAZOV: Dva nivoa i prilagođavanje težine.

SUSRET 12: Pravila ili model?

ISHOD: Učenik bira pravi tehnički pristup na osnovu dokaza.

ALATI: Scratch + ML for Kids

GLAVNI PROJEKAT: Dve verzije protivnika.

TOK: verzija sa uslovima → verzija sa modelom → isti test slučajevi → izbor pravila/model/hibrid

PRO IZAZOV: Dodaj hibridno pravilo za nesigurne procene.

DETALJNI PLAN: SUSRETI 13-14

Ishod, alat, projekat, tok i PRO staza

SUSRET 13: Aplikacija koja pomaže

ISHOD: Učenik istražuje potrebu i pravi pristupačan tok.

ALATI: MIT App Inventor

GLAVNI PROJEKAT: Moj školski pomoćnik.

TOK: kratak razgovor sa korisnikom → wireframe tri ekrana → najmanje jedna radnja → test i jedna izmena

PRO IZAZOV: Čuvanje liste ili ML procena sa ispravkom.

SUSRET 14: AI, ljudi i odgovornost

ISHOD: Učenik prepoznaje rizik i projektuje zaštitu.

ALATI: Kartice + projekti iz kursa

GLAVNI PROJEKAT: Bezbednosni plan u šest slojeva.

TOK: ograniči zadatak → smanji podatke → upozori i zaustavi → predaj čoveku i oporavi

PRO IZAZOV: Red-team test neobičnih i rizičnih slučajeva.

DETALJNI PLAN: SUSRETI 15-16

Ishod, alat, projekat, tok i PRO staza

SUSRET 15: Future Kids projektni sprint

ISHOD: Tim pravi najmanju korisnu verziju i testira je.

ALATI: Alat po izboru

GLAVNI PROJEKAT: Završni projekat v1.

TOK: problem i korisnik → podela uloga → MVP → test sa dve osobe i najvažnija izmena

PRO IZAZOV: Dodaj ML model samo ako je bolji od pravila.

SUSRET 16: Demo dan

ISHOD: Učenik predstavlja proces, dokaz i sledeći korak.

ALATI: Portfolio + projekat

GLAVNI PROJEKAT: Projekat v2, prezentacija i diploma.

TOK: tri minuta prezentacije → problem-rešenje-test-promena → pitanja publike → samoprocena i bedž

PRO IZAZOV: Predloži plan bezbednog rasta projekta.

PORTFOLIO, PRAĆENJE I SERTIFIKAT

Napredak se dokazuje procesom, ne poređenjem dece

Obavezni portfolio dokazi

- slika, link ili fajl najmanje šest završenih projekata
- jedna odluka koju je učenik samostalno doneo
- najmanje tri dokumentovane greške i poboljšanja
- jedna test tabela modela ili korisničkog prototipa
- kratka napomena o bezbednosti i privatnosti
- završni projektni kanvas i prezentacija

Rubrika 1-4

Kriterijum	1 - početak	2 - u razvoju	3 - samostalno	4 - PRO nivo
Razumevanje	ponavlja pojam	daje primer uz pomoć	objašnjava svojim rečima	prenosi ideju na novu situaciju
Prototip	delimično radi	glavna funkcija uz pomoć	projekat radi samostalno	jasan i smisljeno proširen
Testiranje	nema dokaza	jedan primer	više novih primera	menja projekat prema dokazu
Objašnjenje	teško opisuje	opisuje uz pitanja	jasno brani odluku	razmatra alternative
Odgovornost	potrebni podsetnici	poštuje uz pomoć	samostalno čuva privatnost	uočava rizik i dodaje zaštitu

Uslov za diplomu

Prisustvo na najmanje 12 od 16 susreta, završen osnovni portfolio i predstavljanje završnog projekta. Sertifikat potvrđuje završetak programa, a portfolio pokazuje stvarne sposobnosti.

PREDAVAČI I ORGANIZACIJA

Model za početak sa jednim ili dva saradnika

GLAVNI PREDAVAČ

Vodi teoriju, demonstracije, projektni rad, bezbednost i povratnu informaciju roditeljima.

ASISTENT / REZERVA

Pomaže na prvim časovima, tokom ML naloga, kamera/mikrofona, App Inventora i završnog projekta.

PREPORUKA ZA START

Jedan glavni predavač + jedan obučeni rezervni saradnik; druga samostalna grupa tek posle validacije.

Kompetencije predavača

- osnovno programiranje u Scratch-u i rad sa blokovima
- razumevanje podataka, treninga i testiranja modela
- sposobnost da objasni jednostavno i postavlja pitanja umesto da preuzima miš
- osnovna digitalna bezbednost, privatnost i rad sa maloletnicima
- vođenje male grupe i konstruktivna povratna informacija
- tehnička priprema starter fajlova i offline rezervnih zadataka

Priprema jednog ciklusa

6. Proći sve projekte kao učenik i sačuvati proverene starter fajlove.
7. Pilotirati Machine Learning for Kids naloge, čuvanje i ponovno otvaranje.
8. Pripremiti roditeljsku saglasnost za deljenje projekata i upotrebu kamere/mikrofona.
9. Pripremiti kartice i papirne projekte za prekid interneta.
10. Dogovoriti zajedničku rubriku i način kratkog izveštavanja roditeljima.

MODEL IZVOĐENJA I PILOT

Kako pokrenuti školu sa najmanjim rizikom

Standardni program

TRAJANJE	KAPACITET	TERMINI	ZAVRŠNICA
16 nedelja, jednom nedeljno po 90 minuta.	Uživo: do 5 učenika. Online: 20-30 učenika.	Radni dan popodne ili subota; ista grupa i isti termin tokom ciklusa.	Demo dan sa roditeljima i kratkim predstavljanjem portfolija.

Pilot za prvu generaciju

- prvo otvoriti jednu ili dve grupe
- probni čas: Scratch mini-igra + kratka AI demonstracija
- osnivačka cena uz obavezu povratne informacije
- posle 4. i 8. susreta prikupiti utiske roditelja i dece
- ne menjati ceo kurikulum tokom ciklusa; beležiti izmene za sledeću generaciju
- drugu samostalnu grupu predavaču dati tek kada se potvrde tehnička priprema i metodika

Kraća uvodna verzija

Za validaciju tržišta može se ponuditi zatvoren ciklus od 8 susreta: susreti 1-8 iz standardnog programa, uz mini završni Scratch + ML projekat. Polaznik zatim može da nastavi u drugom bloku sa pričama, igrama, aplikacijom i završnim projektom.

KAKO PROGRAM PREDSTAVITI RODITELJIMA

Jasna poruka bez preteranih obećanja

Jedna rečenica

Digitalni stvaraoci je četvoromesečni program u maloj grupi u kojem dete kroz igre, AI modele, aplikacije i stvarne probleme uči da misli, pravi, proverava i odgovorno predstavi sopstveni projekat.

Šta roditelj kupuje

- 16 vođenih radionica u grupi do petoro
- knjigu/radnu svesku i pristup pripremljenim projektima
- mentorstvo, tehničku organizaciju i bezbedan okvir
- digitalni portfolio deteta
- završni Demo dan i diplomu

Ključni benefiti u promotivnom materijalu

STVARA, NE SAMO KORISTI

Dete pravi igru, priču, AI model, aplikaciju i predlog rešenja za stvarni problem.

RAZMIŠLJA KRITIČKI

Uči da bira podatke, testira, proverava informacije i ne veruje slepo rezultatu.

MALA GRUPA

Svako dete ima ulogu, vreme za pitanja i povratnu informaciju.

BEZBEDNA UPOTREBA AI-JA

Privatnost, autorstvo, odgovornost i ljudski nadzor deo su svakog projekta.

Šta ne treba obećavati

- „Dete će postati AI ekspert za mesec dana.“
- „AI će mu raditi domaći zadatak.“
- „Naučiće sve programske jezike.“
- „Svako dete će napraviti komercijalnu aplikaciju.“

FINALNA KONTROLNA LISTA

Spremnost za prvu generaciju

☐ PROGRAM	16 planova časa, osnovna/PRO staza i rubrike pregledani od oba predavača.
☐ TEHNIKA	Pet učeničkih mesta, internet, pregledači, Scratch offline i rezervni uređaj testirani.
☐ ML FOR KIDS + AI QUESTS	Nalog/čuvanje, starter Scratch fajl, jedna ML proba i vođena AI Quest ili papirna studija slučaja provereni.
☐ BEZBEDNOST	Saglasnosti, pravila privatnosti, kamera/mikrofon i procedura za problem definisani.
☐ MATERIJALI	Knjiga, kartice, test tabele, projektni kanvas i portfolio folder spremni.
☐ RODITELJI	Jasan opis programa, termini, očekivanja, pravila izostanaka i Demo dan.
☐ PREDAVAČI	Glavni predavač vodi sve projekte; rezervni saradnik može da preuzme čas po pripremi.
☐ VALIDACIJA	Probni čas, prijave za 1-2 grupe i način prikupljanja povratne informacije.

Finalna preporuka

Krenuti sa jednim jedinstvenim programom „Digitalni stvaraoci“, jednom do dve grupe i jednim glavnim predavačem uz obučenog rezervnog saradnika. Ne širiti uzraste, alate i kurseve pre nego što prva generacija završi ciklus i pokaže koji projekti najviše motivišu decu i roditelje.

Program je usklađen sa školskom knjigom „Digitalni stvaraoci“ i njenim misijama, praktičnim AI modulima, bezbednosnim pravilima, portfolio sistemom i Machine Learning for Kids projektima.

Kurikulum kombinuje projektno programiranje, učenje iz podataka, generativni AI, proveru informacija i odgovoran dizajn. Spoljni resursi koriste se kao podrška; škola zadržava sopstvenu metodiku, radnu knjigu, projekte na srpskom jeziku i rezervne aktivnosti bez interneta.

REFERENCA	ŠTA PREUZIMAMO	GDE SE KORISTI
Google AI Quests	realan problem, odluke o podacima, trening/test i refleksija	Susret 8 i Future Kids projekat
Machine Learning for Kids	ceo ciklus podaci - trening - test - Scratch	Susreti 5-7 i PRO projekti
Scratch / MIT App Inventor	izrada igara, priča i aplikacija kroz blokove	Susreti 1-2, 7, 10-13
Metodika „Misli-Pitaj-Napravi-Proveri-Objasni“	AI ne preskače pokušaj, test i samostalno objašnjenje	svaki susret i rubrika napretka

Zvanični izvori za proveru pre ciklusa

- research.google/ai-quests/intl/en_us
- machinelearningforkids.co.uk
- scratch.mit.edu
- appinventor.mit.edu
- teachablemachine.withgoogle.com

NAPOMENA

Program nije zvanični partnerski program navedenih organizacija. Predavač proverava aktuelnu dostupnost, uslove naloga, starosna pravila i jezik. Svaka spoljna aktivnost ima pripremljenu alternativu na karticama ili u Scratch-u.